

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Rønvik Menighetsråd. Sør-Hålogaland bispedømme

Bodø 28.09.2006

Type høringsinstans

- Kommune
 Menighetsråd/kirkelig fellestråd/bispedømmeråd
 Prost/biskop
 Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
 Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
 Annen offentlig instans
 Annen privat instans

delk 64

Kirkens og kirkedep. KI	
Saksnr. 200606109	Date 06/006
Not. Ki-501	Beh.....

- Innstillingen reiser spørsmålet om tros- og livssynsfriheten er godt nok ivaretatt i dagens ordning. Men den drøfter i for liten grad dette spørsmålet i sammenheng med religionens rolle som verdibærer i samfunnet. Bevissthet på egne verdier er ikke en trussel, men forutsetning for toleranse og et inkluderende samfunn. Det er nødvendig å tenke gjennom idealet om livssynsnøytralitet på nytt i lys av religionenes økte betydning de senere år.
- Innstillingen løfter i for liten grad fram de mange positive sidene ved dagens statskirkeordning. Vi tror disse betyr mye for et stort flertall i vårt land. Hensynet til andre tros- og livssynsamfunn må ikke føre til at positive verdier for et stort flertall ikke kan videreføres. Vi opplever ikke at en misnøye i befolkningen krever en omfattende endring av dagens kirkeordning. Tvert imot opplever vi lokalt en tilfredshet med dagens ordning blant det store flertallet.
- Innstillingen gir for lite hjelp til å se konkret hva en annen kirkeordning vil innebære, blant annet når det gjelder økonomi og kirkelig organisering. Vi ønsker ikke å gi vår tilslutning til omfattende endringer uten at konsekvensene er tydelig utredet på forhånd. Vi ønsker derfor fortsatte kirkelige reformer innenfor dagens ordning. I all hovedsak mener vi at reformarbeidet de siste tiårene har vært positive. Hensynet til den norske kirke som trossamfunn og kirkens indre frihet i tros- og lærespørsmål er godt ivaretatt innenfor dagens kirkeordning.

Konsekvensene av endringer i kirkeordningen for monarkiet er for lite gjennomtenkt i innstillingen. Det er nødvendig å utrede dette nærmere sammen med de tema som er nevnt ovenfor.

Gjønnes-utvalgets innstilling "Staten og Den norske kirke" berører omfattende og viktige spørsmål for Den norske kirke. Høringsfristen fra Departementet er satt til 1.12.06. Av hensyn til Kirkemøtets behandling har Kirkerådet bedt om å få menighetsrådenes høringssvar før 15.10. Det er uheldig at ikke høringsprosessen er bedre samordnet mellom Departementet og Kirkerådet.

Menighetsrådet er også kritisk til kvaliteten på høringsdokumentet og flere av spørsmålstillingene. Noen av dem kan tolkes på ulike måter og forholder seg for lite til selve innstillingen.

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Det er viktig at tros- og livssynsfriheten sikres både negativt og positivt. Ingen må hindres i å velge bestemte livssyn eller tvinges til bestemte valg. Positivt må livssynssamfunn få frihet til å drive sin virksomhet i tråd med sin egenart. Staten må se på religionsutøvelse som noe verdifullt, og aktivt støtte det gjennom rammebetingelser og tilskuddsordninger. Slik kan verdier som fellesskap, solidaritet, toleranse og omsorg styrkes i samfunnet i en tid med økt individualisme.

2. Den norske kirke som statskirke:

Bør fortsette

Bør avvikles

Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

Grunnloven

Egen kirkelov vedtatt av Stortinget

Lov om trossamfunn

Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

Gjennom medlemsavgift

Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige

Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift

Offentlig finansiering uten medlemsavgift

Vet ikke / ønsker ikke å svare

Selv om Den norske kirke i dag ikke har noen ordning med medlemsavgift, tar likevel mange av kirkens medlemmer et stort økonomisk ansvar. Det samles inn betydelige beløp til diakoni, undervisning og misjon i dag. Det er viktig å se disse tingene i sammenheng. Dersom en økt del av kirkens virksomhet lokalt skal finansieres gjennom medlemsavgift, tror vi dette vil svekke mye annet verdifullt arbeid. Det er en viktig oppgave å utvikle en aktiv givertjeneste i Den norske kirke. Men vi ønsker en fortsatt offentlig finansiering av kirken.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

Valgordningene bør være som i dag

Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer

Vet ikke / ønsker ikke å svare

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellestråd)

- Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Utfyllende:

Viktige hensyn taler for at gravferdsforvaltningen fortsatt bør ligge i kirkelig fellestråd:

- religiøse og kulturelle og seremonielle spørsmål er vevd sammen med tekniske og administrative spørsmål. En livssynsnøytral utvikling av gravferdsforvaltningen mener vi vil være i strid med det flertallet i befolkningen ønsker.
- Det er stor tilfredshet med kirkelige organers forvaltning av gravferdsordningen, også fra mennesker som tilhører andre tros- og livssynsamfunn. Vi tror ikke at en kommunal forvaltning vil ha forutsetninger for å utføre dette på en bedre måte.
- Mange steder i vårt land er det fortsatt slik at kirkegården ligger i tilknytning til kirken. Det vil derfor være vanskelig å løsrive gravferdsforvaltningen fra kirken.
- Det er ikke gitt noen tvinge argumenter i Innstillingen som tilsier at det er nødvendig å endre på dagens ordning.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Etter innføringen av ny kirkelov i 1997 mener vi det er uaktuelt å gå tilbake til ordningen med at kommunene igjen skal eie kirkebyggene. Samtidig er det så uklart i Innstillingen hvordan kirkens økonomi skal ordnes, at vi ikke ser noe alternativ til dagens ordning med at kommunen har det økonomiske ansvaret. Det store etterslepet på vedlikehold av kirker er imidlertid et problem. Det må være et ansvar for Regjering og Storting å finne fram til ordninger som kan rette opp dette.